

CANVIS EN EL SISTEMA SANITARI I EL PAPER DELS PROFESSIONALS

SEMINARI FOCAP - 3. 28 de maig del 2013

INNOVAR A LA CONSULTA, AL CENTRE I A DOMICILI ÉS TASCA DE TOTHOM

PRESENTACIÓ

En la tercera sessió del seminari volem abordar el paper dels i les professionals de l'atenció primària en l'actual situació de crisi en l'àmbit de la micro-organització, és a dir, en el marc de la consulta i dels equips assistencials.

Sens dubte l'atenció primària té bones qualitats i bons resultats que s'han suportat en el treball de moltes persones i, en els últims anys, en l'esforç per mantenir l'atenció i assumir l'estalvi que se'ns ha exigít. És un fet que les retallades imposades en sanitat afecten tant les condicions en què es dóna l'assistència a la ciutadania com els drets laborals de les persones que hi treballem. De la mateixa manera que a la població general, la resposta dels professionals davant del desballestament del sistema nacional de salut és mínima i la majoria ens movem entre la perplexitat i la incredulitat. Hi ha sectors més preocupats per la reducció de sous i dies de lleure que pel risc que corre el sistema de salut i la qualitat de l'assistència. Hi ha una certa inèrcia instal·lada en una part de la nostra atenció primària, que accepta gustosa la pèrdua d'atribucions i que projecta cap enfora les causes d'allò que no funciona, oblidant de buscar-les en les seves actituds i accions. Si bé és cert que el sistema nacional de salut ha donat bons resultats en part a costa de sous més baixos que a la resta d'Europa, no és la manca de finançament l'únic problema de la sanitat ni de l'atenció primària en concret. Podríem parlar d'una crisi del professionalisme que ha malmès la clau de volta d'un sistema sanitari: la confiança entre professional (metgessa, infermera) i pacient. L'atenció primària a Catalunya, al llarg dels més de 350 equips té la seva diversitat, essent la més important la que trobem entre la pràctica urbana i la rural o de poble. Aquest fet és degut a raons històriques, de distribució de recursos i d'actituds professionals i personals.

Hi ha tres elements repetitius que s'han instal·lat en la nostra realitat i que ens condicionen l'actuació i el discurs, que són: l'alta freqüentació a les consultes, la inducció d'actuacions i prescripció, i la manca de temps. Aquests elements, que tenen la seva base real, han actuat com a tòpics inmovilitzadors a l'hora d'actuar.

Veure l'altra cara com són: la medicalització, la manca de crèdit de l'AP en el sistema sanitari i en la societat (que sovint no ens concedim ni nosaltres mateixos) i la incapacitat d'organitzar les tasques dels equips de manera eficient, ens pot ajudar a elaborar un discurs que ens porti a assumir canvis innovadors que facin la nostra feina més rendible socialment i que reforcin el vincle de confiança. No per tornar a l'estat de les coses d'abans de la crisi sinó per fer canvis profunds que facin millor el sistema sanitari i que en moments d'estabilitat és difícil dur a terme.

Sabem que una atenció primària de qualitat és determinant pels resultats del sistema sanitari entesos com resultats en salut i qualitat de vida. I que una atenció primària de qualitat ha de ser accessible, continuada en el temps, amb un enfoc integral i amb capacitat de coordinar el procés assistencial. Tenim tasques pendents en els quatre àmbits, algunes relacionades amb decisions político-administratives, però altres plenament relacionades amb allò que fem i la manera com ens organitzem. Donar l'adequada resposta a les necessitats de salut de la població necessita un posicionament des del compromís professional, des de la convicció de que estem fent allò que és millor, i des del coratge necessari per fer els canvis que calgui i defensar-los davant els companys, les administracions, els polítics i la societat. La defensa dels nostres drets laborals ha d'estar alineada amb la defensa dels drets dels pacients i de la qualitat de l'atenció.

Al seminari volem parlar de què podem fer els i les professionals de l'atenció primària en el nostre treball diari:

- ◆ El professional (equip) compromès amb el malalt: replantejar tasques i atribucions, solucionar problemes, acompanyar sempre, vetllar per la seguretat del pacient.
  - ◆ El professional (equip) compromès amb l'equip: el treball en equip ha d'aportar valor al treball individual, ha de millorar l'accessibilitat i la continuïtat de l'atenció. Coordinació amb serveis socials i altres àmbits assistencials. L'autonomia i la responsabilitat dels individus dins l'equip.
  - ◆ El professional (equip) compromès amb la societat-sistema de salut: la bona gestió dels recursos, la independència de la indústria, l'atenció universal. Recuperar la confiança de la societat a partir del nostre lideratge clínic i de les relacions amb les entitats socials.
-